

Státní závěrečná zkouška - navazující magisterské studium - pokyny pro studenty, kteří nastoupili do studia v akademickém roce 2018/2019 (nebo dříve)

První část:

1. **Náboženství versus sekulární poznání v židovském myšlení** (bohoslužby, šabat, svátky, rituály, kašrut)

Literatura:

P. Damohorská, B. Nosek, Židovské tradice a zvyky. Praha: Karolinum, 2010.

J. Meir Lau, Praktický judaismus. Praha: P3K, 2012.

2. **Ultraortodoxní židovství a jeho kritika** (proměny obcí, náboženské a sekulární proudy v židovském myšlení, reformní judaismus, konzervativní judaismus, ultraortodoxie a její kritici)

Literatura:

J. Katz, Tradition and Crisis Jewish Society at the End of the Middle Ages. New York: Syracuse University Press, 2000.

D. Rudermann, Early Modern Jewry. Princeton: Princeton University Press, 2010.

M. A. Meyer, Response to Modernity: A History of the Reform Movement in Judaism. Detroit: Wayne State University Press, 1995 (2nd ed.).

3. **Maimonides: kulturní ikona středověkého a moderního židovství** (středověká židovská filozofie, Maimonides: kulturní ikona středověkého židovství a pozdější ohlasy jeho díla)

Literatura:

C. Sirat, A History of Medieval Jewish Philosophy. Cambridge: Cambridge University Press, 1985.

G. Scholem, Major Trends in Jewish Mysticism. New York: Schocken Books, 1946.

M. Idel, Kabala: Nové pohledy. Praha: Vyšehrad, 2004.

4. **Rabíni: náboženská elita mainstreamového židovství** (Mišna, midrašim, talmud, středověcí komentátoři, Mišne Tora, Šulchan Aruch, halachická literatura respons)

Literatura:

G. Stemberger, Talmud a Midraš. Praha: Vyšehrad, 1999.

P. Sládek, Malá encyklopedie rabínskému judaismu. Praha: Libri, 2008.

T. Visi, M. Krappmann, a A. Drexlerová, Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.

5. **Vznik moderní židovské inteligence** (Haskala a maskilim, zastánci integrace, tradicionalisté, nacionalisté, východní vs. západní Evropa)

Literatura:

G. Shimoni, The Zionist Ideology. Hanover: Brandeis University Press, 1995, chapter 1 „Social Origins of Jewish Nationalism“.

L. Hecht (ed.), Jewish Enlightenment in the Czech Lands, guest-edited issue of *Jewish Culture and History* 13, 2-3 (2012).

J. Katz, Out of the Ghetto. Cambridge: Harvard University Press, 1973.

6. **Před-moderní judeofobie versus moderní antisemitismus: podobnosti a rozdíly** (před-moderní judeofobie versus moderní antisemitismus, šoa)

Literatura:

A. Drexlerová, Jákob a Ezau na cestě k smíření? Dějiny židovsko-křesťanských vztahů.

Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009.

H. Arendt, Původ totalitarismu I, Oikúmené: 1996 (povinně 1. díl)

D. Goldhagen, Hitlerovi ochotní katani. Lidové noviny: 1997.

D. Lipstadt, Popírání holocaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť. Paseka: 2006.

7. Dějiny sionistického hnutí (straší a moderní formy židovské politiky, základní proudy v sionismu, autonomismus, BUND, ortodoxie a politika)

Literatura:

Š. Avineri, Zrození moderního sionismu. Praha: 2001.

E. Mendelsohn, On Modern Jewish Politics. New York: Oxford University Press, 1993.

G. Shimoni, The Zionist Ideology. Brandeis University Press: 1997.

8. Různé aspekty arabsko-izraelských konfliktů (příčiny, britský mandát Palestina, arabsko-izraelské války, mírový proces)

Literatura:

M. Čejka, Izrael a Palestina - minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu, 2. vyd. Praha: Barrister & Principal, 2007.

H. Sachar, Dějiny Státu Izrael. Praha: Regia, 1999.

I. Rabinovich a J. Reinhartz (ed.), Israel in the Middle East: Documents and Readings, pre-1948 to present. Brandeis University Press: 2008.

9. Židovská literatura v diaspoře do 19. století

Literatura:

O. Sixtová (ed.), Hebrejský knihtisk v Čechách a na Moravě. Academia: 2012.

C. Shmeruk, Dějiny literatury jidiš. Olomouc: Votobia, 1996.

T. Pěkný, Historie Židů v Čechách a na Moravě. Praha: Sefer, 2001, kapitoly 7 a 8.

10. Židovská literatura v diaspoře v 19. a 20. století

Literatura:

O. Donath, Židé a židovství v české literatuře 19. století. Brno: 1923.

O. Donath, Židé a židovství v české literatuře 19. a 20. století, díl II. (Od Jaroslava Vrchlického do doby přítomné). Brno: 1930.

A. Mikulášek (ed.), Literatura s hvězdou Davidovou I a II. Olomouc: Votobia, 1998 a 2002.

11. Židovské jazyky a znovuzrození hebrejštiny (jidiš, ladino – judezmo, judeo-arabština, sociolingvistické rysy židovských jazyků, židovský nacionalismus a jidišismus, YIVO, hebrejštiny – periodizace vývoje a charakteristika)

Literatura:

M. Krappmann, Úvod do jazyka jidiš a jeho historie. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.

Ch. Rabin, A Short History of the Hebrew Language. Jerusalem: Jewish Agency and Alpha Press, 1973.

D. Katz, Words on Fire. The unfinished Story of Yiddish. New York: 2007.

12. Moderní hebrejská literatura (periodizace, vývojové tendence, autoři)

Literatura:

G. Shaked, Modern Hebrew fiction, Bloomington: Indiana University Press, 2000.

R. Alter (ed.), Modern Hebrew Literature. Springfield: Berman House Publisher, 1962.

Y. Schwartz, The Zionist Paradox: Hebrew Literature & Israeli Identity. Brandeis University Press: 2014.

Druhá část:

Diskuse nad samostatně zvoleným tématem z kteréhokoli modulu:

Student předloží examinátorům dva okruhy/témata dle vlastního výběru doprovazené reprezentativním seznamem studijní literatury (témata musí být dostatečně široká a nesmí se překrývat s tématem závěrečné práce). Examinátor vybere při státní závěrečné zkoušce jedno z nich k podrobnější diskusi.

Témata musí být předem zkonzultovaná a schválená! Studenti, kteří píšou diplomovou práci na judaistice, témata konzultují s vedoucím diplomové práce. Studenti, kteří píšou diplomovou práci na druhém oboru, téma konzultují s doc. Tamásem Visim.

Nejpozději v den ukončení zápisu na zvolený termín SZK do IS STAG zašle student vybraná a schválená témata se seznamem studijní literatury emailem doc. Tamási Visimu a v kopii vedoucímu diplomové práce. (Studenti, kteří píšou diplomovou práci na druhém oboru, zasílají téma pouze doc. Visimu).

Doporučená literatura k první části státnic:

1. R. Alter (ed.), Modern Hebrew Literature. Springfield: Berman House Publisher, 1962.
2. H. Arendt, Původ totalitarismu I-III, Oikúmené: 1996.
3. Š. Avineri, Zrození moderního sionismu. Praha: 2001.
4. H. H. Ben-Sasson (ed.), A History of the Jewish People. Cambridge: Harvard University Press, 1976.
5. M. Čejka, Izrael a Palestina - minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu, 2. vyd. Praha: Barrister & Principal, 2007.
6. K. Čapková, Češi, Němci, Židé? Národní identita Židů v Čechách: 1918-1938. Praha-Litomyšl: Paseka, 2005.
7. P. Damohorská, B. Nosek, Židovské tradice a zvyky. Praha: Karolinum, 2010.
8. O. Donath, Židé a židovství v české literatuře 19. století. Brno: 1923.
9. O. Donath, Židé a židovství v české literatuře 19. a 20. století, díl II. (Od Jaroslava Vrchlického do doby přítomné). Brno: 1930.
10. A. Drexlerová, Jákob a Ezau na cestě k smíření? Dějiny židovsko-křesťanských vztahů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009.
11. R. Gilbert, Pachatelé, oběti, diváci. Židovská katastrofa 1933-1945. Praha: Argo, 2002.
12. A. Heitlingerová, Ve stínu holocaustu a komunismu. Čeští a slovenští Židé po roce 1945. Praha: G plus G, 2007.
13. Z. Gitelman, A Century of Ambivalence. The Jews of Russia and the Soviet Union, 1881 to the Present. Bloomington: Indiana University Press, 2001.
14. D. Goldhagen, Hitlerovi ochotní katani. Lidové noviny: 1997.

15. M. Goodman (ed.), *The Oxford Handbook of Jewish Studies*, Oxford, Oxford UP, 2005.
16. L. Hecht (ed.), *Jewish Enlightenment in the Czech Lands*, guest-edited issue of *Jewish Culture and History* 13, 2-3 (2012).
17. M. Idel, *Kabala: Nové pohledy*. Praha: Vyšehrad, 2004.
18. D. Katz, *Words on Fire. The unfinished Story of Yiddish*. New York: 2007.
19. J. Katz, *Tradition and Crisis Jewish Society at the End of the Middle Ages*. New York: Syracuse University Press, 2000.
20. J. Katz, *Out of the Ghetto*. Cambridge: Harvard University Press, 1973.
21. H. J. Kieval, *Formování českého židovstva: Národnostní konflikt a židovská společnost v Čechách 1870– 1918*. Praha: Paseka, 2011.
22. M. Krappmann, *Úvod do jazyka jidiš a jeho historie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.
23. G. I. Langmuir, *Toward a Definition of Antisemitism*. Berkeley: University of Kalifornia Press, 1990.
24. J. M. Lau, *Praktický judaismus*. Praha: P3K, 2012.
25. D. Lipstadt, *Popírání holocaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Paseka: 2006.
26. E. Mendelsohn, *The Jews of East Central Europe Between the Two World Wars*. Bloomington: Indiana University Press, 1987.
27. E. Mendelsohn, *On Modern Jewish Politics*. New York: Oxford University Press, 1993.
28. P. Mendes-Flohr a Jehuda Reinharz, *The Jew in the Modern World: A Documentary History*. New York: Oxford University Press, 1995.
29. M. A. Meyer, *Response to Modernity: A History of the Reform Movement in Judaism*. Detroit: Wayne State University Press, 1995 (2nd ed.).
30. A. Mikulášek (ed.), *Literatura s hvězdou Davidovou I a II*. Olomouc: Votobia, 1998 a 2002.
31. M. Miller, *Rabbis and Revolution: The Jews of Moravia in the Age of Emancipation*. Stanford: Stanford University Press, 2010.
32. J. Newman a G. Sivan, *Judaismus od A do Z*. Praha: Sefer, 2004.
33. T. Pěkný, *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer, 2001.
34. Ch. Rabin, *A Short History of the Hebrew Language*. Jerusalem: Jewish Agency and Alpha Press, 1973.
35. I. Rabinovich a J. Reinharz (ed.), *Israel in the Middle East: Documents and Readings, pre-1948 to present*. Brandeis University Press: 2008.
36. D. Rudermann, *Early Modern Jewry*. Princeton: Princeton University Press, 2010.
37. H. Sachar, *Dějiny Státu Izrael*. Praha: Regia, 1999.
38. G. Shaked, *Modern Hebrew fiction*. Bloomington: Indiana University Press, 2000.
39. G. Shimoni, *The Zionist Ideology*. Hanover: Brandeis University Press, 1995.

40. C. Shmeruk, Dějiny literatury jidiš. Olomouc: Votobia, 1996.
 41. M. Silber, „The Emergence of Ultraorthodoxy: The Invention of a Tradition“ in *The Use of Tradition: Jewish Continuity in the Modern Era* ed. by Jack Wertheimer (New York and Jerusalem: The Jewish Theological Seminary of America, 1992), str.. 23-84.
 42. N. A. Silberman a I. Finkelstein, Objevování Bible: Svatá Písma Izraele ve světle současné archeologie. Praha: Vyšehrad, 2007.
 43. C. Sirat, A History of Medieval Jewish Philosophy. Cambridge: Cambridge University Press, 1985.
 44. O. Sixtová (ed.), Hebrejský knižní svět v Čechách a na Moravě. Academia: 2012.
 45. G. Scholem, Major Trends in Jewish Mysticism. New York: Schocken Books, 1946.
 46. Y. Schwartz, The Zionist Paradox: Hebrew Literature & Israeli Identity. Brandeis University Press: 2014.
 47. P. Sládek, Malá encyklopedie rabínského judaismu. Praha: Libri, 2008.
 48. G. Stemberger, Talmud a Midraš. Praha: Vyšehrad, 1999.
 49. J. Šedinová, Hebrew Literature as a Source of Information on the Czech History of the First Half of the 17th Century: The Relation of the Events in Contemporary Hebrew Poetry, in *Judaica Bohemiae*, 1 (1984), s. 3-30.
 50. T. Visi, M. Krappmann, a A. Drexlerová, Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.
- <http://www.jewish-languages.org/>